

1. İnsanın doğadaki ilk deneyimleri sonucu gelişen temel algısı ve ilk izlenimleri; doğanın “güçlü”, kendisinin “güçsüz” ve ona karşı savunmasız olduğudur.

O dönemde insan, doğaya fazla etkide bulunamaz, doğa karşısında savunmasızdır.

Aşağıdakilerden hangisi, verilen görüşü tam olarak destekleyen bir örnektir?

- A) Yoğun göç ile sanayi alanlarının şehirlerin içinde kalması
B) Dere yataklarının doldurulması sonucu sel ve taşkınların oluşması
C) Fosil yakıt kullanımına bağlı olarak küresel iklim değişikliğinin oluşması
D) Şiddetli kasırga ve fırtınalara bağlı olarak yerleşmelerin tahrip olması
E) Doğal koruma alanları oluşturularak doğanın sürdürülebilirliğinin sağlanması

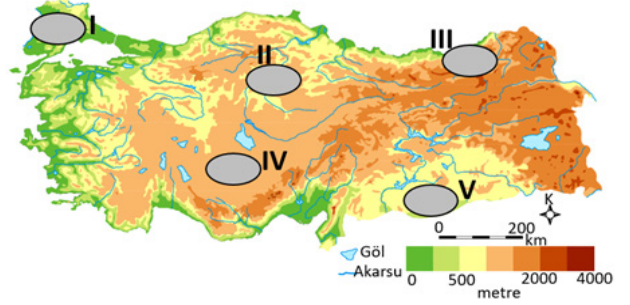
2. Aşağıdaki tabloda bazı coğrafi olaylar ile ekinoks ve solstis tarihlerine ait eşleştirmeler yapılmıştır.

Olay	21 Mart	21 Haziran	23 Eylül	21 Aralık
I Güney Yarımküre’de öğle vakti yıl içindeki en kısa gölge boyu ölçülür.		✓		
II Türkiye’ye güneş ışınları yıl içindeki en dar açı ile gelir.	✓		✓	
III Kuzey Yarımküre’de yıl içindeki en uzun gündüz yaşanır.				✓
IV Türkiye’de yıl içindeki gece ile gündüz arasındaki süre farkı en fazladır.		✓		✓

Buna göre coğrafi olayların hangileri ile meydana geldiği tarih doğru eşleştirilmiştir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız IV
C) I ve II
D) II ve III
E) III ve IV

3. Aşağıdaki Türkiye haritasında beş farklı alan numaralandırılmıştır.

Renklendirme yöntemi ile hazırlanan haritalarda renkler yükselti basamaklarını göstermektedir. Bu haritalarda renklerin ve tonlarının değişimi yükselti değişimini göstermektedir.

Buna göre, hangi alanda yükselti farkı diğerlerine göre daha fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Bulundurduğu çeşitli özelliklerle çevresinden ayrılan, buna karşılık kendi sınırları içinde benzerlik gösteren coğrafi birime bölge denir. Belirlenen coğrafi unsura göre çizilen bölge sınırları bazen birbiriyle örtüşürken bazen de farklılık gösterebilir.

Buna göre aşağıda verilen hangi bölgelerin sınırları birbirine daha fazla benzerlik gösterir?

- A) Avrupa Birliği Bölgesi – NAFTA Bölgesi
B) Engebeli bölge – Yoğun nüfuslu bölge
C) Kurak bölge – Ekvatorial bölge
D) Akdeniz iklim bölgesi – Kızılçam orman bölgesi
E) Tropikal rüzgârlar bölgesi – Soğuk iklim bölgesi

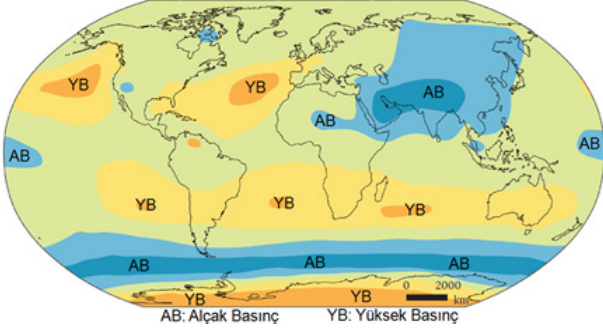
5. (I) Yer çekimi etkisiyle Dünya ile birlikte hareket eden atmosferin şekli, Dünya’nın şekline benzer. (II) Bunun nedeni, Ekvator’da ısınan havanın genişleyip yükselerek burada atmosfer kalınlığını arttırması, kutuplarda ise soğuyan havanın yoğunlaşmış alçalarak atmosfer kalınlığını azaltmasıdır. (III) Atmosferin ortalama kalınlığı yaklaşık 10.000 km olmasına rağmen atmosferi oluşturan gazların büyük bölümü yeryüzüne yakın alanlarda bulunmaktadır. (IV) Yüzeğe yakın alanda yoğun olarak bulunan gazlardan biri de su buharıdır. (V) Su buharının yoğun olması nedeni ile atmosferin alt katmanı olan troposferdeki sıcaklık diğer katmanlardan daha fazladır.

Yukarıdaki açıklamada numaralandırılan cümlelerden hangisinde yanlış bilgi bulunmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Aşağıda Dünya'da basınç dağılışını gösteren bir harita verilmiştir.

Aşağıdakilerin hangisinde haritanın ait olduğu dönem gerekçesiyle birlikte verilmiştir?

- A) Yıllık ortalama basınç haritasıdır. Çünkü her iki yarım kürede de yüksek basınç alanları bulunmaktadır.
- B) Temmuz ayı basınç haritasıdır. Çünkü Güney Yarım Küre'de basınç alanları enleme daha uygun dağılmıştır.
- C) Temmuz ayı basınç haritasıdır. Çünkü Kuzey Yarım Küre'de aynı enlemdaki karalar alçak basınç, denizler yüksek basınç alanıdır.
- D) Ocak ayı basınç haritasıdır. Çünkü Kuzey Yarım Küre'de alçak basınç alanları daha geniştir.
- E) Ocak ayı basınç haritasıdır. Çünkü 30° Güney Enlemi çevresinde yüksek basınç alanları bulunmaktadır.

**OGM
MATERYAL**

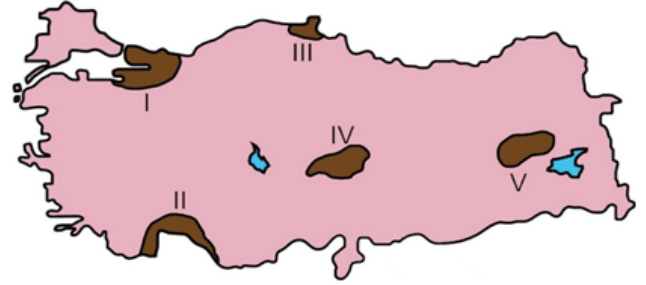
7. Yer altındaki gözenek ve boşluklarda bulunan sular, yüzey suları ile birlikte doğada bulunan kalker (kireç taşı), kaya tuzu, jips (alçı taşı), tebeşir, dolomit vb. kayalar eriterek çeşitli şekiller oluşturur. Bu yolla oluşan şekiller karstik şekil, bu şekillerin yoğun olduğu arazilere ise karst topoğrafyası denir. Türkiye'de karst topoğrafyasına ait şekiller yaygın olarak görülmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'deki bu alanlara örnek olarak gösterilmez?

- A) Silifke Ovası
- B) Elmalı Polyesi
- C) Cennet Obruğu
- D) Damlatış Mağarası
- E) Pamukkale Travertenleri

2015-YGS TYT

8. Aşağıdaki haritada beş alan numaralarla gösterilmiş ve bu alanların dördüne ait göç özellikleri verilmiştir.

- Sanayi, ticaret ve ulaşım imkânlarının fazlalığı yoğun göç almasına neden olmaktadır.
- Tarım alanlarının dar ve limanın işlek olmaması nüfusun dışarıya göçüne neden olmaktadır.
- İklim koşullarının olumsuz, arazinin engebeli ve dağlık olmasına bağlı olarak dışarıya göç yaşanmaktadır.
- Tarımsal üretimle birlikte son yıllarda sanayi ve ticaretin gelişmesi buraya olan göçü artırmıştır.

Buna göre, haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangisine ait göç özelliği verilmemiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

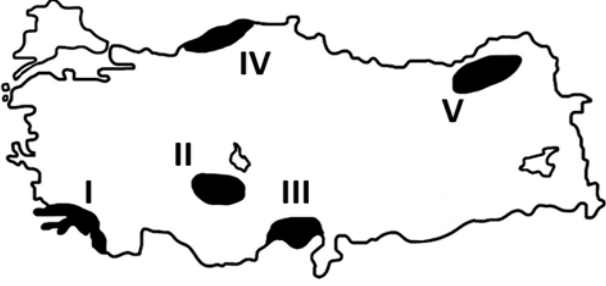
9. (I) Güneş, yeryüzündeki en büyük enerji kaynağıdır. (II) Fotosentez yoluyla organik madde sağlayan bitkiler ekosistemin birincil tüketicileridir. (III) Ekosistemde canlı ve cansız unsurlar arasında gerçekleşen madde ve enerji akışı ile devamlılık sağlanır. (IV) Besin maddeleri ve enerjinin üreticilerden otçullara, oradan da etçillere doğru aktarılmasına besin zinciri denir. (V) Üretici, tüketici ve ayrıştırıcılardan oluşan besin zincirinde üreticilerin artması bu zincirdeki tüm canlı türlerinin artmasına neden olur.

Besin zinciri ve enerji akışı ile ilgili olarak yukarıda verilen cümlelerden hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Türkiye, doğal kaynak çeşitliliği bakımından zengin bir ülkedir. Ancak bu kaynakların potansiyelleri bölgeler arasında farklılık göstermektedir.

Buna göre, Türkiye haritasında taranarak numaralandırılan alanların hangisinde,

- Güneş enerjisi
- Tatlı su kaynağı
- Verimli tarım alanı

doğal kaynaklarının tamamının potansiyeli daha yüksektir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

OGM
MATERİYAL

11. Jeopolitik, bir ülkenin sahip olduğu fiziki ve beşerî unsurlar ile dünya üzerindeki konumunun dış siyasetine etkisidir.

Buna göre jeopolitik konum üzerinde etkili olan;

- I. Ülkelerin coğrafi şekli
- II. Su
- III. Sosyal kültürel değerler
- IV. Bilimsel ve teknolojik değerler

gibi unsurlardan hangileri, “zaman içinde daha hızlı değişenlere” örnek olarak gösterilebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

12. Nil üzerinde kurulan Assuan Barajı, 1968’de inşa edilmeye başlandığında “mühendislik harikası” olarak nitelendirilmiştir. Ancak kısa süre sonra teknolojik imkânların mekânsal etkileri dikkate alınmadan kullanılmasının ne kadar önemli çevre problemlerine neden olabileceği ortaya çıktı.

Aşağıdakilerden hangisi bu problemler arasında gösterilemez?

- A) Nil Deltası’nda tarımsal üretimin azalması
- B) Nil Nehri’nin aşağı çığırındaki biyoçeşitliliğin azalması
- C) Kızıldeniz’den Akdeniz’e geçen zehirli balık türlerinin artması
- D) Nehir havzasındaki kırsal yerleşim birimlerinde salgın hastalıkların artması
- E) Nil Deltası kıyılarındaki tuzlu su ekosistemlerinin azalması

13. Nüfus artış hızı birçok ülkede probleme neden olmaktadır. Bu ülkeleri genel olarak iki gruba ayırabiliriz.

Birinci Grup: Hızlı nüfus artışıyla kaynakların tüketimi, çevre sorunları gibi problemlerin yaşandığı ülkeler

İkinci Grup: Nüfus artış hızının çok düşük olmasıyla gelecekte nüfusun dinamizmini kaybedeceği gibi problemlerin öngörüldüğü ülkeler

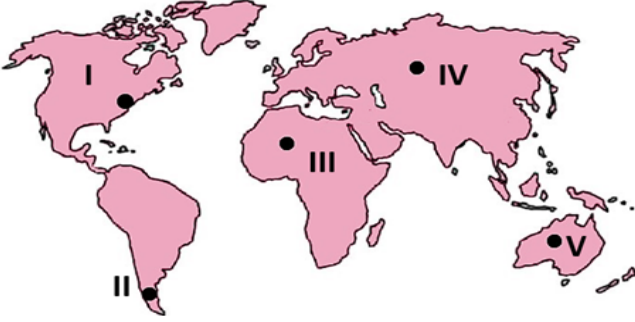
Bu gruplarda yer alabilecek ülkeler aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

<u>Birinci Grup</u>	<u>İkinci Grup</u>
A) Rusya	Almanya
B) Hindistan	Japonya
C) Çin	Endonezya
D) Türkiye	İsveç
E) ABD	Meksika

2016-LYS3 AYT

14. Aşağıdaki haritada bazı biyomların yerleri numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu yerlerin coğrafi özellikleri göz önüne alındığında hangi biyomlardaki bitki ve hayvan türlerinin birbiriyle daha çok benzerlik göstermesi beklenir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

2018-AYT/Sosyal Bilimler-2

15. Güneydoğu Anadolu Projesi ile Fırat ve Dicle nehirleri üzerinde kurulacak barajlarla tarım alanlarının sulanması ve hidroelektrik üretimi hedeflenmiştir. Günümüzde projenin büyük bir bölümü tamamlanmış ve bölge ekonomisindeki etkileri görülmeye başlanmıştır.

Bu proje, bölge ekonomisinde aşağıdaki sektörlerden hangisini daha az etkilemiştir?

- A) Sanayi
B) Ulaşım
C) Enerji
D) Tarım
E) Turizm

SORU NO	CEVAP ANAHTARI
1.	D
2.	B
3.	C
4.	D
5.	E
6.	C
7.	A
8.	B
9.	B
10.	C
11.	E
12.	C
13.	B
14.	D
15.	E